

RNDr. Horváth Géza
Nyugalmazott pedagógus,
a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos
Kórusának krónikása, lakhely: Zselíz,
e-mail: horvath.geza@slovanet.sk

Ötven éve alakult a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa – II. Vass Lajos halála után

Jubileum, Foto Krüger V.

Vass Lajos 1992. november 6-án hunyt el, temetése november 26-án volt a rákoskeresztúri új köztemetőben. Ravatalánál a Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkarán kívül énekel búcsúzott a karnagy-zeneszerzőtől a Honvéd Művészegyüttes férfikara, a debreceni Kántus és a székesfehérvári Kodály Zoltán Gyermekkar. Élőszóban Szokolay Sándor zeneszerző, Fodor András költő és – a Csemadok Országos Választmányára nevében – Duka-Zólyomi Emese búcsúzott Vass Lajostól. Zeneszerzői évfolyamtársa, Kurtág György, aki nem lehetett jelen a temetésen, egy 16 taktusos kis lamentációval fejezte ki megrendülését a jó barát elvesztése felett.

1993 januárjától vendégkarnagyként (a győri származású, de Debrecenben élő) Tamási László segítette a művészeti vezető, Janda Iván munkáját. A kórus még ugyanebben az évben, április közepén részt vett a loretói (Olaszország) egyházzenei fesztiválon. A fellépéseken Janda Iván, Tamási László és Horváth Géza vezényelt. (Stubendek István is vezényelt volna, de ő betegsége miatt nem vehetett részt a fesztiválon.) A kórus Loretóba jutását még Vass Lajos intézte, és az ő tervei közt szerepelt egy tordaszentlászlói vendégszereplés is a Szent László-napi kórustalálkozón. A Kolozsvar környéki kirándulásokkal tarkított vendégszereplést felejtethetlenné tette a vendéglátó családok közvetlensége. Hazafelé utaztunkban Nagyváradon fölkerestük a széles családi körben névnapját ünneplő Tőkés Lászlót.

1994-ben a CSMTKÉ a debreceni Bárdos Szimpóziumon szerepelt. A szimpózium különlegessége volt a szlovákiai magyarság zenei életével foglalkozó kerekasztal-beszélgetés. A felkért hozzászólók: Ág Tibor, dr. Duka-Zólyomi Emese, Horváth Géza, Janda Iván, Józsa Mónika, Pokstaller László,

dr. Tibor Sedlický, Stubendek István és Tamási László más-más szempontból világítottak rá zenei életünk sajátosságaira. A hallgatóság soraiban ott láthattuk Szőnyi Erzsébetet és Sapszon Ferencet is. Októberben, a jubileumi hangversenyen a kórus fölvette a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa nevet. A névadásnál jelen volt Vass Lajos özvegye, dr. Kaposi Edit is.

1995-ben soha nem tapasztalt anyagi bizonytalanságban készült a kórus a bécsi XII. Nemzetközi Franz Schubert Kórusversenyre. A nevezési díjat (2000 Schillinget) Garaj Etelka, a versenyzési díjat (fejenként 100 Schillinget) a kórustagok állták. Megérte. A Vass Lajos Kórus a rendkívül erős mezőnyben második helyen végzett, és az sem mellékes, hogy az oklevélhez 15 000 Schillinget is mellékeltek. Sikerünkhöz zsűritagként valószínűleg Baross Gábor is hozzájárult, aki a magyarul nem tudó társainak elmagyarázta Kodály Zoltán: Liszt Ferenchez című művének jelentését.

Az 1996-os év legjelentősebb eseménye az olaszosan laza taramói kórustalálkozó volt. Év végén Tamási László lemondott a vendégkarnagyis tisztségéről. Helyét 1997 januárjában Sapszon Ferenc vette át. Tamási László megígérte, hogy a február elsejei fellépésen, a zselízi vegyeskar magalakulásának 15. évfordulóján tartott kórustalálkozón még jelen lesz, ennek ellenére más, fontos elfoglaltsága miatt ez nem így történt. A Vass Lajos Kórus műsorát Janda Iván, Józsa Mónika, Stubendek István és Horváth Géza vezényelte. A hangversenyen nézőként Sapszon Ferenc is jelen volt, és az összejövetel vasárnapi (párkányi) próbáján már karnagyként is a kórus élére állt. 1997 és 1998 a repertoárépítés éve volt. Több „kisebb” hazai és magyarországi fellépés után 1999-ben mutatkozott be új repertoárjával a debreceni Bárdos-szimpóziumon.

2000-ben Janda Iván Pro Cultura Hungarica-díjat, a kórus a Márai Sándor Alapítványtól Nyitott Európaért-díjat, a Szlovák Köztársaság Kormányától ezüstérmét kapott. Decemberben a Kodály Zoltán II. Magyar Kórusversenyen második díjat nyert, és kiérdemelte a kötelező mű (Kodály Zoltán: Balassi Bálint elfelejtett éneke) legjobb előadásáért járó 70 000 forintos különdíjat is.

2001 októberében a veszprémi VIII. Nemzetközi Romantikus Kóruszenei Találkozó volt a novemberi bécsi Franz Schubert Kórusverseny főpróbája. Ezúttal nem sikerült dobogós helyezést szerezni. A 2002-es év legfontosabb eseménye az volt, hogy a Magyar Rádió 22-es stúdiójában fölveztük Szíjjártó Jenő három és Vass Lajos két kórusművét. Ebben az évben kapta meg Józsa Mónika a szlovák kormány ezüstplakettjét, Sapszon Ferenc a Bartók–Pásztory-díjat, Janda Iván pedig Katedra-életműdíjat. 2003-ban Orsovics Yvette diplomahangversenyén szerepeltünk a Régi Zeneakadémia kamaratermében, Sárbogárdon vendégszerepeltünk, és ekkor szerveztük először a Lakiteleki Népfőiskola területén a nyári kórustábort. Ősszel a Prágai Magyar Kulturális Központban léptünk fel. 2004-ben a jubileumi hangversenyt a komáromi Jókai Színházban tartottuk.

